

Psychotické poruchy ve stáří

MUDr. Tomáš Turek

e-mail: tomas.turek@plbohnice.cz

Psychiatrická léčebna Bohnice

Ústavní 91, Praha 8

Duševní poruchy s psychotickými příznaky

- *Organické*
- *Neorganické*

Psychotické příznaky u duševních poruch

- Demence

Psychotické příznaky u duševních poruch

- Demence
- Delirium

Psychotické příznaky u duševních poruch

- Demence
- Delirium
- Organické psychotická porucha

Psychotické příznaky u duševních poruch

- Demence
- Delirium
- Organické psychotická porucha
- Psychóza vyvolaná psychoaktivními látkami

Psychotické příznaky u duševních poruch

- Demence
- Delirium
- Organické psychotická porucha
- Psychóza vyvolaná psychoaktivními látkami
- Schizofrenie

Psychotické příznaky u duševních poruch

- Demence
- Delirium
- Organické psychotická porucha
- Psychóza vyvolaná psychoaktivními látkami
- Schizofrenie
- Trvalé duševní poruchy s bludy

Psychotické příznaky u duševních poruch

- Demence
- Delirium
- Organické psychotická porucha
- Psychóza vyvolaná psychoaktivními látkami
- Schizofrenie
- Trvalé duševní poruchy s bludy
- Afektivní poruchy s psychotickými

četnost

- Demence
- Deprese
- Organická psychotická porucha
- Delirium
- Bipolární porucha
- Poruchy s bludy
- Schizofrenie a schizoafektivní porucha

Rizikové faktory

- Vysoký věk
- Organické změny mozku včetně demence
- Somatická onemocnění
- léky (anicholinergika, dopaminergika)
- Psychosociální izolovanost
- Premorbidně paranoidní a schizoidní osobnost

Diferenciální diagnostická rozvaha Delirium

- Zastřené vědomí
- dezorientace
- selhání v 7 testu
- kolísání stavu
- psychomotorické poruchy

Diferenciálně diagnostická rozvaha Léky/psychoaktivní látky

- Farmakologická anamnéza
- Rozšířené x zúžené zornice
- Toxikologické vyšetření

Diferenciálně diagnostická rozvaha Somatické onemocnění

- Horečnaté stavy
- Dehydratace
- Iktus
- Bolest

Diferenciálně diagnostická rozvaha

Primární onemocnění mozku

- Poruchy hybnosti
- Poruchy čítí
- Poruchy řeči
- Ataxie
- Asymetrie zornic

Diferenciálně diagnostická rozvaha Demence

- Paměť
- Intelekt
- Desorientace
- Trvalejší klinický obraz

Diferenciálně diagnostická rozvaha

Funkční psychóza

- Pozitivní anamnestická data u relapsu
- Negativní u psychózy s pozdním začátkem.

Demence s psychotickými příznaky

- Prevalence 30-50%
- Fxx.x1, Fxx.x2
- Halucinace, bludy, misidentifikace
- LBD

Delirium

- Somatická onemocnění
- Medikamenty
- Psychoaktivní látky
- Psychosociální příčiny

Somatická onemocnění

- Akutní infekce
  - Orgánová selhávání
  - elektrolyt.dysbalance
  - Hypo- hyperglykemie
  - Endokrinopatie
  - Neurologické příčiny
  - Chirurgické stavy
  - Dehydratace
  - Hypoxie mozku
  - Obstipace
  - Retence moči
  - bolest
-

Medikamenty

- Anticholinergika
- Betablokátory
- Kortikosteroidy
- Benzodiazepiny

Psychoaktivní látky

- Alkohol
- Hypnotika
- Sedativa

Organické psychotické poruchy

- Organická halucinóza F06.0
- Organická katatonní porucha
- Organický syndrom s bludy
- Syndrom Charlese Bonneta

Nejčastější příčiny organických psychotických poruch

- Postižení mozku-
CMP, trauma
- Vícečetné mozkové
infarkty
- Záněty mozku
- Novotvary
- onem.štitnice
- Diabetes mellitus
- Deficit vit.B12
- Elektrolyt. dysbalance
- Dehydrtace
- Hypoxie
- Toxicita léků
- Parkinsonova choroba
- Huntingtonova
choroba
- Roztroušení skleróza

Funkční psychózy- parafrenie

- Schizofenie
- Schizoafektovní poruchy
- Trvalá porucha s bludy

Schizofrenie s pozdním začátkem

- Prevalence 0,1-0,5%
- Častější u žen 4-20:1
- Funkční zobrazovací metody- hypoperfuze frontálních a temporálních laloků
- Formální poruchy myšlení a negativní symptomy extrémně vzácné
- Sluchové halucinace a bludy „prostupování“
- Není genetická zátěž
- Rizikové faktory: sociální izolace, smyslové vady

Trvalá porucha s bludy

- Muži 40.-49. rokem
- Ženy 60.-69. rokem
- Systematizované bludy
- Na počátku často reálná událost

Poruchy nálady s psychotickými příznaky

- Riziko psychotických příznaků u depresí stoupá s věkem
- Úkorné mikromanické bludy
- Imperativní halucinace
- Mánie s psychotickými příznaky je méně častá
- Častější bludy paranoidní než megalomanické
- Častá desorientace až charakter deliria

Strategie léčby- demence

- Až 50% spontánní remise
- Inhibitory AchE
- Neuroleptika risperidon 0,5-1,5mg pro die, olanzapin 2,5-5,0 mg pro die
- Noncompliance haloperidol inj 2,5 mg pro die
- postupně vysazovat

Strategie léčby-delirantní stavy

- Léčba somatického onemocnění
- Clomethiazol max. 4,8 g pro die
- Tiaprid 200-800mg pro die
- Haloperidol 0,5-5,0 mg pro die
- Risperidon 1,5-3,0 mg pro die
- Olanzapin 5,0-10,0 mg pro die
- Nootropika
- Agitovanost: haloperidol, tiaprid, clonazepam, midazolam

Strategie léčby-funkční psychózy

- Strategie léčby totožná se strategií u dospělé populace,
- Dávkování 40-60%
- Noncompliance

Strategie léčby-poruchy nálady

- Totožné jako u dospělé polupace
- AD, NL, anxiolytika, stabilizátory nálady

Děkuji za pozornost

